

TIIVISTELMÄ

<i>Tekijä</i> Tiina Kemppinen		<i>Työn julkaisuvuosi</i> 2012
<i>Laitos</i> Taiteen laitos	<i>Koulutusohjelma</i> Kuvataidekasvatuksen koulutusohjelma	
<i>Työn nimi</i> Jälki ja tunteet - Näkökulmia itseilmaisuuun psykoanalyysiteorian pohjalta		
<i>Opinnäytteen tyyppi</i> Taiteen kandidaatin opinnäyte	<i>Kieli</i> suomi	<i>Sivumäärä</i> 31
<p><i>Tiivistelmä</i></p> <p>Tutkielman tavoitteena on ollut kuvalliseen itseilmaisuuun liittyvän ymmärryksen lisääminen, mistä tulevaisuuden taidekasvattajalle voi olla hyötyä. Tutkielman lähtökohtana on Sigmund Freudin psykoanalyysiteoria, jonka avulla tekijä etsii uusia näkökulmia kuvallisen itseilmaisun ymmärtämiseen. Hermeneuttinen tutkimusote näkyy tutkielman rakenteessa, joka alkaa tekijän aiheeseen liittyvien ennakkokäsitysten avaamisella Toisessa osassa tekijä tiivistää Freudin Johdatus psykoanalyysiin-teosta valiten muutaman mielestään keskeisimmän asian käsittelyn kohteeksi. Keskiössä ovat käsitteet yliminä, minä, Se sekä tiedostumaton ja esitietoinen. Lisäksi tekijä tiivistää Freudin näkemyksiä vieteistä, unista ja ahdistuneisuudesta. Tekijä pyrkii löytämään valitsemistaan teorian osista yhteyksiä ihmisen kuvalliseen itseilmaisuuun.</p> <p>Tutkielman kolmannessa osassa on kerätty yhteen havaintoja psykoanalyysin avaamista itseilmaisuuun liittyvistä näkökulmista ja pohdittu tekijän oman ymmärryksen muuttumista. Syntyneet johtopäätökset liittyvät pääasiassa minuuden kokemuksen ja itseilmaisun väliseen yhteyteen. Esimerkiksi piilotajuisten asioiden ymmärtäminen kuvallisen itseilmaisun avulla vaikuttaa tekijän mukaan epätodennäköiseltä minän sisältämän torjuntajärjestelmän vuoksi. Minäihanteen toteuttaminen vaikuttaisi tekijän mukaan tärkeältä tavoitteelta itseilmaisussa. Tekijä pohtii myös viettien ja luovuuden mahdollista yhteyttä. Pysyvän jäljen jättäminen voisi liittyä Freudin nimeämään elämänviettiin, johon kuuluu sekä itsesäilytykseen että seksuaalisuuteen liittyviä pyrkimyksiä. Merkittävää on tekijän mukaan myös minän harkitseva toiminta viettien ja piilotajuisten yllykkeiden, yliminän vaatimusten sekä ulkomaailman välillä. Myös minän sisältämä havainto-tietoisuusjärjestelmä tuntuu tekijän mukaan tärkeältä itseilmaisun kannalta.</p>		
<p><i>Avainsanat</i></p> <p>itseilmaisuus, psykoanalyysi, kuvataide, kuvallinen ilmaisuus, itse, ilmaisuus, luovuus, inspiraatio, minä, Se, yliminä, vietti, persoonallisuus, tiedostumaton, esitietoinen, piilotajunta</p>		